

Čís. 11631.

Ten, kdo navrhl rejstříkovému soudu, by byla určitá cizí firma vymazána z rejstříku, není oprávněn k rekursu do usnesení, jímž byl jeho návrh zamítnut.

(Rozh. ze dne 2. května 1932, R I 197/32.)

Firma D. oznámila rejstříkovému soudu, že jsou předpoklady pro výmaz firmy P. z obchodního rejstříku, načež rejstříkový soud vyzval firmu P., by podala opověď výmazu firmy. K rekursu firmy P. rekursní soud zrušil napadené usnesení.

Nejvyšší soud odmítl dovolací rekurs firmy D.

Důvody:

Že stěžovatelka (firma D.) byla oprávněna oznámiti rejstříkovému soudu, že tu jsou předpoklady pro výmaz firmy, o tom ovšem nelze pochybovati vzhledem k tomu, že jest rejstříkovému soudu z úřadu dbáti, by firma, jež zanikla, byla z rejstříku vymazána, pročez i kdokoli může dáti podnět k takovému opatření. Jiná jest však otázka, zda navrhovatelka jest oprávněna si stěžovati do usnesení rekursního soudu, jímž byl návrh její zamítnut. Podle § 37 zákona o základních ustanoveních soudního řízení nesporného čís. 100/1931 jest k rekursu oprávněn jen účastník. Účastníkem nesporného řízení jest podle § 6 téhož zákona, kdo může býti rozhodnutím soudu ve svých právech přímo dotčen nebo kdo uplatňuje právní zájem, by soud učinil nějaké rozhodnutí. Že by stěžovatelka byla napadeným rozhodnutím přímo dotčena ve svých právech, nelze tvrditi. Neuplatňovala však ani právní zájem, neboť neudala, které její právo jest porušeno napadeným firemním zápisem. Stěžovatelce jde jen o to, by napadala tvrzenou nekalou soutěž firmy P. Otázky nekalé soutěže nelze však řešiti v nesporném řízení. Bylo proto dovolací rekurs odmítnouti.

Čís. 11632.**Společnosti s r. o.**

Jednatelé společnosti s r. o. musí míti v tuzemsku řádné bydliště.

Jednatelé společnosti s r. o. nelze pokládati obecně za pouhé obchodní zmocněnce ve smyslu § 28 zákona ze dne 6. března 1906, čís. 58 ř. zák., pokud se týče za zaměstnance ve smyslu § 3 zákona ze dne 13. března 1928, čís. 39 sb. z. a n., nýbrž jen tehdy, vykonávají-li jednatelskou funkci tak, že vyčerpává převážně jejich výdělečnou činnost vůbec.

Není přípustné, by byl prokurista společnosti s r. o. zároveň jejím jednatelem.

(Rozh. ze dne 2. května 1932, R I 221/32.)

Rejstříkový soud vrátil opověď společnosti s r. o. k doplnění mimo jiné v tom, by ad 6 bylo pro oba nově ustanovené jednatele vykázáno: a) buď že jsou československými státními občany — výkaz osvěd-

čením dle vyhl. min. čís. sb. 225/1926 a výn. min. sprav. ze dne 28. prosince 1926, čís. 54.907 Sděl. 2/1927 Věst. min. sprav.; b) anebo, že mají státní potvrzení, pokud se týče povolení podle § 2, pokud se týče § 5 zák. čís. 39/1928 a ad 7, by bylo vykázáno tuzemské řádné bydliště obou nových jednatelů. § 9 čís. 3, § 12 čís. 9, § 108 čís. 2, § 110 čís. 7, §§ 122, 123 zák. čís. 58/1906 ř. zák. R e k u r s n í s o u d napadené usnesení potvrdil. D ů v o d y: Odůvodněn jest požadavek, by pro nově ustanovené jednatele bylo vykázáno, že jsou československými státními občany, anebo že mají státní povolení ve smyslu § 2 pokud se týče 5. zák. ze dne 13. března 1928, čís. 39 sb. z. a n., neboť onoho výkazu jest třeba, by mohlo býti posouzeno, jakého práva ohledně jednatelů jest použití. Bude-li zjištěno, že jsou cizinci, bude nutno vykázati, že mají povolení podle § 2 pokud se týče 5. cit. zák., neboť jako jednatele obstarávají věci společnosti, vykonávají své zaměstnání v tuzemsku, a musí se tudíž vykázati povolením ve smyslu § 5. cit. zákona. I požadavek, by bylo vykázáno řádné tuzemské bydliště obou jednatelů, jest oprávněn. V § 15 zák. ze dne 6. března 1906 čís. 58 ř. z. není sice rozřešena otázka, zda lze za jednatele připustiti osoby bydlící v cizozemsku. Z §§ 9—12, 108, 122, 123 cit. zák. vyplývá, že zákon předpokládá i při zastupitelstvu cizozemské společnosti, i u jednatelů bydliště v tuzemsku, to tím spíše, an vyslovuje trestní sankci, již podléhají prohlášení jednatelů v zákoně blíže uvedená. Předpokládá tedy zákon beze vší pochyby jednatele tuzemského bydliště a právem proto bylo napadeným usnesením uloženo společnosti vykázati tuzemské řádné bydliště obou nových jednatelů.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu, pokud směřoval proti bodu 7 usnesení prvního soudu, jinak (co do bodů 6 a) b) mu vyhověl, usnesení obou nižších soudů v této části zrušil a uložil rejstříkovému soudu, by v tom směru znovu rozhodl o opovědi.

D ů v o d y:

Jde o dvě právní otázky, totiž, zda musí míti jednatele tuzemské společnosti s ručením obmezeným řádné bydliště v tuzemsku, a, jsou-li cizinci, na něž se nevztahuje předpis § 2 zákona ze dne 13. března 1928 čís. 39 sb. z. a n., zda potřebují státního povolení podle § 5 uved. zák. Že jednatele společnosti s ručením obmezeným musí míti v tuzemsku řádné bydliště, vložil nejvyšší soud opětovně a stačí v té příčině poukázati k rozhodnutím čís. 1128, 2201 a 4204 sb. n. s. Co do druhé otázky jest uvést toto: Jednatelé společnosti s ručením obmezeným jsou na rozdíl od jinakých zmocněnců zákonem určeným výkonným orgánem společnosti, jež se bez něho nemůže obejít (§ 15 zák. ze dne 6. března 1906 čís. 58 ř. zák.). Poměr jednatelů ke společnosti jest arci zpravidla poměrem mandátním, je-li však ujednána za jednatelství odměna, přistupuje ke smlouvě mandátní ještě smlouva služební a jest pak jednatele pokládati za zaměstnance společnosti. Jednatele nelze tedy pokládati o b e c n ě za pouhé obchodní zmocněnce, jež má na zřeteli § 28 zák. čís. 58/1906 (jiní zmocněnci, úředníci, prokuristé), pokud se týče za zaměstnance ve smyslu § 3 zák. ze dne 13. března 1928

čís. 39 sb. z. a n., nýbrž jen tehdy, vykonávají-li jednatelskou funkci tak, že vyčerpává převážně jejich výdělečnou činnost vůbec. Smyslem zákona č. 39/1928 jest totiž, by po dobu nepříznivého stavu na domácím trhu práce nebyli vytlačováni státní příslušníci českoslovenští cizinci. Podstatnou podmínkou jest tedy, by jednatel cizinec vykonával ve společnosti převážně činnost výdělečnou. Touto okolností se nižší soudy vůbec neobíraly, takže dovolací soud nemá potřebného skutkového podkladu, by ve věci mohl ihned rozhodnouti. K tomu přistupuje ještě, že nový jednatel Pavel G. jest podle spisů patrně ještě zapsán v obchodním rejstříku jako prokurista — jde-li ovšem o tutéž osobu a bylo by tedy, kdyby jinak nebylo závady, k jeho zápisu jako jednatele opovědět předem k výmazu onu prokuru, poněvadž je nepřipustné, by byl prokurista zároveň jednatelem. To plyne z úvahy, že jednatel jako takový jest členem představenstva, které jest reprezentantem a výkonným orgánem společnosti. V této vlastnosti nemůže však býti zároveň prokuristou, ježto by takto byl sám principál prokuristou, což vzhledem k čl. 41 obch. zák. jest nepřipustné.

Čís. 11633.

Prozatímní opatření podle § 379 ex. ř. nelze povolit k zajištění neexistujícího ještě postižního nároku, jenž snad navrhovateli vznikne, bude-li musiti vyplatiti jím přijatou krycí směnku, již odpůrce dále vydal, ač byla již zaplacená. Eskomptování smének jest jednáním, jež snad povede ke vzniku postižního nároku navrhovatelova, není však jednáním, které by mohlo ohrožovati dobytí postižního nároku.

(Rozh. ze dne 2. května 1932, R I 232/32.)

Soud první stolice povolil prozatímní opatření k zajištění náhradových pohledávek navrhovatele proti odpůrci na 35.971 Kč 90 h, příslušejících navrhovateli z titulu jím zaplacených a odpůrcem vydaných smének. Rekursní soud zamítl návrh na povolení prozatímního opatření. Důvody: Prozatímní opatření, o něž tu jde, navrhuje se k zajištění peněžité pohledávky, neboť v návrhu jest výslovně uvedeno, že náhradový nárok ohrožené strany na 35.971 Kč 20 h má býti zajištěn. K zajištění nároku na vydání smének nebylo prozatímní opatření žádáno, a, třebaže se v žádané žalobní lhůtě ohrožená strana zmiňuje nejen o žalobě o zaplacení peněz, nýbrž i o vrácení akceptů, nemění to nic na tom, že ve prospěch tohoto nároku na vrácení smének zajištění nebylo ani žádáno, ani povoleno. Zatímní opatření jest proto posouditi podle §§ 379 a 380 ex. ř. Podle § 389 ex. ř. má navrhovatel především přesně označiti nárok jím tvrzený, a vyložití jednotlivě podle pravdy skutečnosti, návrh odůvodňující a posléze k žádosti soudu tvrzený nárok osvědčiti. Nárok, o nějž tu jde, opírá se jednak o to, že ohrožená strana dotyčné směnky zaplatila, jednak o to, že navrhovatelův odpůrce tyto směnky dále vydal. Jak z vlastního přednesu ohrožené strany vyplývá, zaplatila akcepty až na nepatrný zbytek, a to jako kupní cenu za stroje, které od odpůrce koupila. Pouhé zaplacení kupní ceny však